

LIGJ

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTESIMIN E LIGJIT PËR VENDOSJEN E RRJETIT PËR GRUMBULLIMIN E TË DHENAVE TË KONTABILITETIT NGA EKONOMITE BUJQËSORE

Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë", numër 53 prej 14.04.2011

Neni 1.

Në Ligjin për vendosjen e rrjetit për grumbullimin e të dhënave të kontabilitetit nga ekonomitë bujqësore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë", numër 110/2007), neni 2 ndryshohet si vijon:

Nocionet e përdorura në këtë ligj e kane kuptimin si vijon:

- Të dhëna të kontabilitetit** janë të dhënat e caktuara teknike, financiare ose ekonomike nga ekonomia bujqësore, të fituara nga evidenca e kontabilitetit të ekonomisë bujqësore, të mbajtur rregullisht dhe sistematikisht gjate vitit të kontabilitetit;
- Ekonomi bujqësore** është njësi ekonomike në menaxhim unik (nga një ose më tepër persona pa marre parasysh pronësinë, formën juridike, madhësinë ose lokacionin), në pronën bujqësore të të cilit (që e posedon dhe/ose disponon) kryhet veprimtari bujqësore, për të cilën mbahet evidence në Ministrinë e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujerave. Ekonomia bujqësore përfshin një ose më tepër njësi prodhuese. Ekonomia bujqësore mund të jete e organizuar juridikisht si shoqëri tregtare ose person tjetër juridik, i përcaktuar me ligj ose ekonomi bujqësore familjare;
- Ekonomi bujqësore familjare** është njësi e pavarur ekonomike dhe sociale që bazohet në kombinimin e menaxhimit dhe pronësisë dhe/ose shfrytëzimit të pronës bujqësore nga anëtarët e familjes.
- Ekonomi e kontabilitetit** është ekonomia bujqësore që i përmbush kushtet e përcaktuara në nenin 10 paragrafi 3 të këtij ligji dhe nga e cila grumbullohen të dhëna të kontabilitetit për nevojat e rrjetit për grumbullimin e të dhënave të kontabilitetit nga ekonomitë bujqësore.
- Bartës i ekonomisë bujqësore familjare** është personi i moshës madhore i cili është përgjegjës për menaxhimin me ekonominë bujqësore dhe i cili paraqitet në emër dhe për llogari të ekonomisë bujqësore familjare dhe si i tille është i regjistruar në Regjistrin unik të ekonomive bujqësore në Ministrinë e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujerave. Bartësi i ekonomisë bujqësore e cila është e organizuar juridikisht si shoqëri tregtare ose person tjetër juridik i përcaktuar me ligj është vete personi juridik, nder- sa personi përgjegjës i personit juridik paraqitet në emër dhe për llogari të asaj ekonomie bujqësore.
- Rajon** lidhur me zgjedhjen e ekonomive të kontabilitetit është i gjithë territori i Republikës së Maqedonisë sipas Nomenklaturës së njësive territoriale të statistikës (NNJTS) në Republikën e Maqedonisë (NNJTS niveli 1 dhe NNJTS niveli 2).
- Vit i kontabilitetit** është viti kalendarik ose periudha tjetër prej 12 muajve të njëpasnjëshëm.

8. **Fusha e hulumtimit** i përfshin të gjitha ekonomitë bujqësore me madhësi ekonomike të caktuar, pa marre parasysh nëse bartësi i ekonomisë bujqësore është i angazhuar në aktivitete jashtë ekonomisë bujqësore dhe

9. **Output** standard paraqet vlerë standarde të prodhimit bruto."

Neni 2.

Në nenin 4 paragrafi 1 alineja 3 ndryshohet si vijon:

"- seksioni për të dhëna të kontabilitetit për ekonomitë bujqësore në kuadër të Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujerave, si Zyre për lidhje (në tekstin e mëtejme: Zyra për lidhje)".

Neni 3.

Në nenin 6 paragrafi 3 alineja 3 dhe paragrafi 4 alineja 3 fjala "Seksioni" zëvendësohet me fjalët: "Zyra për lidhje".

Neni 4.

Neni 7 ndryshohet si vijon:

Zyra për lidhje

Për nevojat e këtij ligji, Seksioni për të dhëna të kontabilitetit nga ekonomitë bujqësore në kuadër të Ministrisë, si Zyre për lidhje, i kryen detyrat si vijojnë:

- përcakton rajon për nevojat e rrjetit dhe llogaritjen e koeficienteve output standard nga paragrafi 2 alineja 2 e këtij neni,
- përpilon koeficiente output standard dhe i dorëzon në Entin nga neni 8 i këtij ligji për nevojat për vendosjen e tipologjisë së ekonomive bujqësore në pajtim me nenin 8 paragrafi 1 të këtij ligji,
- e miraton pasqyrën e dorëzuar tabelore të planit për zgjedhjen e ekonomive bujqësore reprezentative, të përpiluar nga Enti nga neni 8 i këtij ligji, me qëllim që të grumbullohen të dhëna të kontabilitetit nga ekonomitë bujqësore,
- e përpilon planin për zgjedhjen e ekonomive bujqësore reprezentative në pajtim me nenin 15 paragrafi 4 të këtij ligji dhe e dorëzon në Komitetin nga neni 6 i këtij ligji, për mendim,
- e përpilon raportin për realizimin e planit për zgjedhje të ekonomive bujqësore reprezentative dhe e dorëzon në Komitetin nga neni 6 i këtij ligji, për mendim,
- e miraton listën e dorëzuar të ekonomive bujqësore reprezentative nga Agjencia nga neni 9 i këtij ligji,
- e informon Komitetin nga neni 6 i këtij ligji për përparimin e punës lidhur me grumbullimin dhe shfrytëzimin e të dhënave të kontabilitetit nga ekonomitë bujqësore për nevojat e rrjetit,
- çdo vit për mendim në Komitet paraqet marrëveshje të lidhur me Agjencinë, në pajtim me nenin 12 paragrafi 2 të këtij ligji,
- i verifikon të dhënat e kontabilitetit të paraqitura në Formularin unik për përcaktimin e të ardhurave të ekonomive bujqësore dhe analizës së punës afariste të ekonomive bujqësore nga neni 11 paragrafi 1 i këtij ligji, të dorëzuara nga Agjencia nga neni 9 i këtij ligji dhe
- i përpilon dhe publikon të dhënat e të përpunuara përmbledhëse të kontabilitetit, në publikimet e veta.

Me kërkesë të Zyrës për lidhje, Komiteti, Agjencia dhe Enti nga neni 4 i këtij ligji, detyrohen që t'i dorëzojnë të gjitha informatat dhe të dhënat në Zyrën për lidhje, lidhur me detyrat nga nenet 6, 8 dhe 9 të këtij ligji.

Me kërkesë të Komisionit Evropian, dorëzimin e autputeve standard, si dhe të të gjitha të dhënave dhe informata- ve nga rrjeti, e kryen Zyra për lidhje.

Metodologjinë për llogaritjen e koeficienteve autput standard nga paragrafi 1 alineja 2 e këtij neni, si dhe mënyrën e grumbullimit të të dhënave dhe informatave nga rrjeti, i përcakton ministri."

Neni 5.

Neni 8 ndryshohet si vijon:

"Për nevojat e rrjetit, e në baze të koeficienteve autput standard të dorëzuar nga neni 7 i këtij ligji dhe të dhënave nga hulumtimet strukturore të ekonomive bujqësore, Zyra për lidhje dhe Enti janë kompetente për vendosjen e tipologjisë së ekonomive bujqësore.

Tipologjia nga paragrafi 1 i këtij neni është klasifikim unik i ekonomive bujqësore sipas tipit të tyre të prodhimitarisë bujqësore dhe madhësisë ekonomike, si dhe rëndësisë së aktiviteteve tjera fitimprurëse që janë drejtpërdrejt të lidhura me ekonominë bujqësore.

Enti me kërkesë të Zyrës për lidhje, përpilon pasqyre tabelore të planit për zgjedhje të ekonomive bujqësore reprezentative për grumbullimin e të dhënave të kontabilitetit për nevojat e rrjetit dhe e dorëzon në Zyrën për lidhje.

Ministri e përcakton metodologjinë për përcaktimin e tipologjisë së ekonomive bujqësore nga paragrafi 1 i këtij neni, klasifikimin e ekonomive bujqësore sipas tipit të prodhimitarisë bujqësore dhe klasat e madhësisë ekonomike të ekonomive bujqësore."

Neni 6.

Në nenin 9 paragrafi 2 alineja 3 fjala "bujqësore" zëvendësohet me fjalët: "të kontabilitetit".

Në alinenë 4 fjala "Seksionin" ndryshohet me fjalët: "Zyrën për lidhje".

Neni 7. Neni 7

Neni 10 ndryshohet si vijon:

"Fusha e hulumtimit të rrjetit për grumbullimin e të dhënave të kontabilitetit nga ekonomitë bujqësore i përfshin ekonomitë bujqësore që kane madhësi ekonomike të barabarte ose më të madhe se pragu i përcaktuar.

Pragu nga paragrafi 1 i këtij neni, i përgjigjet njërit prej limiteve më të ulëta të klasave të madhësisë ekonomike të ekonomive bujqësore, të përcaktuara sipas tipologjisë së ekonomive familjare nga neni 8 paragrafi 1 i këtij ligji dhe shprehet në euro.

Ekonomia bujqësore përcaktohet si ekonomi e kontabilitetit, nëse i përmbush kushtet si vijojnë:

- të jete e orientuar sipas tregut dhe të këtë madhësi ekonomike minimale, të përcaktuar në pajtim me paragrafin 1 të këtij neni,

- të paraqet shembull reprezentativ në nivel të rajonit në kuadër të fushës së hulumtimit dhe
- bartësi i ekonomisë bujqësore të mbaje evidence të kontabilitetit ose të jete i përgatitur që të filloje të mbaje evidence të kontabilitetit dhe të pajtohet që të dhënat e kontabilitetit nga ekonomia bujqësore, t'i beje të arritshme për nevojat e rrjetit.

Ministri e përcakton numrin maksimal të ekonomive të kontabilitetit, si dhe madhësinë ekonomike minimale të ekonomive të kontabilitetit nga paragrafi 2 i këtij neni."

Neni 8.

Titulli i kapitullit III ndryshohet si vijon: "III. GRUMBULLIMI, LLOGARITJA DHE SHFRYTEZIMI I TË DHENAVE TË KONTABILITETIT NGA EKONOMITE BUJQËSORE.

Neni 9.

Neni 11 ndryshohet si vijon:

"Të dhënat e kontabilitetit të siguruarra nëpërmjet rrjetit, të domosdoshme për përcaktimin vjetor e të ardhurave të ekonomive bujqësore dhe analizës së punës afariste të tyre, paraqiten në Formular unik për përcaktimin e të ardhurave dhe analizës së punës afariste të ekonomive bujqësore që i përfshin së paku të dhënat si vijojnë:

- informata të përgjithshme për ekonominë bujqësore, sidomos numrin e ekonomisë bujqësore të ndare për qëllimin e grumbullimit të të dhënave të kontabilitetit, përshkrimin e lokacionit të ekonomisë bujqësore, tipin e prodhimtarisë bujqësore dhe klasën e madhësisë ekonomike,
- sipërfaqen e tokës bujqësore të ekonomisë bujqësore në pajtim me strukturën pronësore,
- resurset njerëzore në dispozicion (fuqinë punëtore personale dhe të angazhuar),
- numrin dhe vlerën e bagëtisë në fillim dhe në fund të vitit të kontabilitetit, sipas llojeve dhe kategorive të bagëtisë;
- blerjen dhe shitjen e bagëtisë në vitin e kontabilitetit, sipas llojit të bagëtisë;
- shpenzimet lidhur me prodhimtarinë bujqësore,
- mjetet baze dhe qarkulluese me të cilat disponon ekonomia bujqësore në vitin e kontabilitetit,
- borxhet,
- tatimin mbi vlerën e shtuar (TVSH),
- grantet, subvencionet dhe pagesat e drejtpërdrejta,
- vëllimin e prodhimtarisë së prodhimeve me origjine bimore dhe shtazore në vitin e kontabilitetit dhe
- të dhëna plotësuese të kontabilitetit, të nevojshme për realizimin e qëllimeve nga neni 3 i këtij ligji.

Të dhënat e kontabilitetit nga paragrafi 1 i këtij neni, sigurohen për çdo ekonomi të kontabilitetit që është pjese e rrjetit në pajtim me Ligjin për mbrojtjen e të dhënave personale.

Të dhënat e kontabilitetit nga paragrafi 1 i këtij neni paraqiten në forme dhe përmbajtje që mundëson:

- klasifikimin e ekonomisë bujqësore sipas tipit të prodhimtarisë bujqësore dhe madhësisë ekonomike të ekonomisë bujqësore,
- vlerësimin e të ardhurave të ekonomisë bujqësore në të gjitha format dhe
- kontrollin e autenticitetit të të dhënave të dhëna nëpërmjet kontrollit në vendin e prodhimit.

Formën dhe përmbajtjen e Formularit unik për përcaktimin e të ardhurave të ekonomive bujqësore dhe analizës së punës afariste të ekonomive bujqësore nga paragrafi 1 i këtij neni, i përcakton ministri."

Neni 10.

Në nenin 12 paragrafët 1 dhe 2 fjala "Seksioni" zëvendësohet me fjalët: "Zyra për lidhje".

Paragrafi 3 ndryshohet si vijon:

"Marrëveshja nga paragrafi 2 i këtij neni përmban veçanërisht:

- vëllimin dhe formën e të dhënave të kontabilitetit nga neni 11 paragrafi 1 i këtij ligji që duhet të grumbullohen,
- numrin e ekonomive bujqësore që do të sigurojnë qasje në të dhënat e tyre të kontabilitetit,
- afatet përfundimtare dhe mënyrën e dërgimit të të dhënave të kontabilitetit nga viti i kontabilitetit,
- kushtet e pagesës të Agjencisë,
- formën e mbrojtjes së të dhënave të kontabilitetit,
- formën e mbrojtjes së të dhënave personale të bartësve të ekonomive bujqësore, në pajtim me rregullat për mbrojtjen e të dhënave personale dhe
- dispozitat ndëshkuese për mos përmbushjen e marrëveshjes."

Neni 11.

Neni 13 paragrafi 2 alineja 1 ndryshohet si vijon:

"- të dhënat e kontabilitetit që janë lende e grumbullimit në pajtim me përmbajtjen nga neni 11 i këtij ligji dhe afatet përfundimtare të dërgimit të të dhënave,".

Neni 12.

Neni 15 ndryshohet si vijon:

"Në baze të planit të miratuar për zgjedhje nga neni 6 paragrafi 2 alineja 1, Agjencia nga neni 9 i këtij ligji, me kërkesë të Zyrës për lidhje, do të përpilojë liste të ekonomive bujqësore reprezentative, me qëllim të mbledhjes së të dhënave të kontabilitetit dhe atë do ta dorëzojë në Zyrën për lidhje.

Lista përmban:

- numrin e ekonomisë bujqësore, emrin, mbiemrin dhe adresën e bartësit të ekonomisë bujqësore dhe
- tipin e prodhimtarisë bujqësore dhe klasën e madhësisë ekonomike të ekonomisë bujqësore.

Plani për zgjedhjen e ekonomive bujqësore reprezentative doemos duhet të sigurojë reprezentim të plote të ekonomive bujqësore nga të cilat grumbullohen të dhënat e kontabilitetit për nevojat e rrjetit.

Plani nga paragrafi 3 i këtij neni, përmban veçanërisht:

1) të dhëna dhe procedura në të cilat bazohet plani:

a) të dhëna për burimet statistikore;

b) procedura për stratifikimin e fushës së hulumtimit në pajtim me rajonin e përcaktuar nga neni 7 paragrafi 2 alineja 1 e këtij ligji dhe tipat e prodhimtarisë bujqësore dhe klasat e madhësisë ekonomike të ekonomive bujqësore të përcaktuara në pajtim me tipologjinë e ekonomive bujqësore nga neni 8 paragrafi 1 i këtij ligji;

v) procedura për përcaktimin e përqindjes së zgjedhjes, të zgjedhur për çdo stratum dhe

g) procedura për zgjedhjen e ekonomive të kontabilitetit.

2) pasqyre të ekonomive bujqësore në fushën e hulumtimit sipas tipave të prodhimtarisë bujqësore dhe klasave të madhësisë ekonomike të përkufizuara në tipologjinë e ekonomive bujqësore, që korrespondon së paku me tipat themelore të ekonomive bujqësore;

3) numrin e ekonomive të kontabilitetit që duhet të seleksionohen për çdo stratum;

4) nevojën për përpilimin e planit të ri dhe

5) afatet për përpilimin e planit."

Neni 13.

Në nenin 16 paragrafi 2 alineja 2 fjala "Seksionin" zëvendësohet me fjalët: "Zyrën për lidhje".

Në alinenë 3 fjalët: "neni 8" zëvendësohet me fjalët:

"neni 9".

Neni 14.

Rregullat më të përafërta të përcaktuara në këtë ligj do të miratohen në afat prej nëntë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

Neni 15.

Dispozitat e neneve 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 dhe 13 të këtij ligji, do të zbatohen deri në aderimin e Republikës së Maqedonisë në Bashkimin Evropian.

Neni 16.

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tete nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".